

Titel: notes, [OSG] 024-0010

Citation: "notes, [OSG] 024-0010", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 77. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_024-shoot-wNKS-2757_0000_024_OSG_0010_p77_bP76_TB00018/facsimile.pdf (tilgået 02. juli 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Indholdsplan og Udtryksplan, hvis Uensartethed vi paa en lang række Punkter mener at have paavist. Erstatte vi disse med en formentlig mere adækvate Tegn og Figurer vil Uensartetheden af den her havede Opfattelse blive saerbar; for hvilken Mening kan der lægges i den Sætning at den eller de Sprogbygninger og Sprogbrug som vi betegner som det danske Sprog udgør de Kategorier og Helheds typer af Udtryksfigurer, som hvermed vi opbygger en eller anden Form for Tegn?

Men selv om man nu vil fastholde den glossematiske Formulering er det en Tanke, hvortil der kræves særligt indrettet Hjerne, at vi skulde have et Sprog, hvis Udtryksplan kun bestaar af både et Indholdsplan og et Udtryksplan og hvis Indholdsplan - ja hvorefter be staar det i Grunden? Af nogle funktionelt opstillede Former, der manifesteres af ...? Er man blot i de foreløbige og vageste Former har netop et Eksempel paa de Analyser, der frembyder sig ved denne Disciplin, vegrer man sig ved at tænke videre over Sagen. - Og nu Udtryksplanet? Skal det analyseres paa ny under denne nye Aspekt - eller indgaa Beskrivelsen af Sprog som Sprog uden videre som en blot Udtryksplansbeskrivelse i Analysen af Kompositionssproget? --- Eller tænker den, at Kompositionssproget er et Sprog, bestaaende af Tegn, der hver for sig bestaar af en Sprogbygning eller et Sprogbrug som Udtryk og en "Kompositor" som Indhold? Men som er Udtryksplanet & jo ikke et Sprog, men Summen af alle Sprog.

Noget mere forståeligt for en umiddelbar Betragtning er den Opfattelse, at Meta sproget er Udtryk for Objekt sproget, og det man vel vil være denne Formulering, der har fristet til en analog Opfattelse af Kompositorforholdet. Det lyder jo umagtelig enkelt og elegant at for disse hidtil upaaagtede og vankeletigt haendterlige ^{Forme} bringe paa en ensartet Formel. Men er de Relationer, der her drejer sig om, ~~saer~~ haendterlige eller kun overbevidet i nogen Hensende Komensurable. Har vi ikke et Udvalg af Sprogets Magt over Tanken?

Glossematikken kan naturligvis siges at have formelt Ret, hvis det kan paavises, at Relationen mellem Meta sproget og Objekt sproget og Kompositor : Sprog opfylder de Krav der i Formeldefinitionen af Sprog. Men det er vistnok en Overvurdering af den almindelige Læseres glossematiske Indsigt, hvis man ventte at han selv skulde kun-